

REPUBLIKA SLOVENIJA
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

Železna cesta 16, 1000 Ljubljana

Spletna stran: www.zagovornik.si
Elektronska pošta: gp@zagovornik-rs.si
Telefon: 080 81 80

Skupnost centrov za socialno delo

Slovenska cesta 27
1000 Ljubljana

Elektronski naslov: info@scsd.si

Številka: 0702-152/2026/10
Datum: 7. 8. 2026

Zadeva: Priporočilo Zagovornika načela enakosti glede dodatnega informiranja strank v postopkih sprejema v varovani oddelek socialno varstvenega zavoda

Spoštovani,

Zagovornika načela enakost (Zagovornik) zavezujejo naloge, ki jih določa 21. člen Zakona o varstva pred diskriminacijo (ZVarD).¹ Med drugim Zagovornik zagotavlja neodvisno pomoč diskriminiranim osebam pri uveljavljanju njihovih pravic v zvezi z varstvom pred diskriminacijo v smislu svetovanja in pravne pomoči strankam, spremlja splošno stanje v Republiki Sloveniji na področju varstva pred diskriminacijo in položaja oseb z določenimi osebnimi okoliščinami ter daje priporočila državnim organom, lokalnim skupnostim, nosilcem javnih pooblastil, delodajalcem, gospodarskim subjektom in drugim subjektom.

Zagovornik načela enakosti priporoča Skupnosti centrov za socialno delo, da Centrom za socialno delo posreduje spodnji priporočili.

- 1. Zagovornik načela enakosti priporoča centrom za socialno delo, ki sodelujejo v sodnih in drugih postopkih sprejema v varovani oddelek socialno varstvenega zavodov, naj svoje predhodno informirajo o vseh vidikih različnih možnosti namestitvev tudi iz vidika finančnih posledic zanje.**
- 2. Zagovornik priporoča, da naj centri za socialno delo svoje vsakič obvestijo o možnostih pomoči pri financiranju namestitve ter hkrati o omejitvah in pravnih posledicah takšne pomoči s strani občine.**

Vljudno vas naprošamo, da nas v roku 15 dni od prejema tega dopisa obvestite o upoštevanju priporočila. Na voljo smo vam za morebitna dodatna pojasnila.

S spoštovanjem,

Miha Lobnik
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

¹ Uradni list RS, št. 33/16 in 21/18 – ZNOrg

Poslano:

- naslovníku (po e-pošti),
- zbirka dok. gradiva.

V vednost:

- Vrhovno sodišče, urad.vsr@sovisce.si
- Okrajna sodišča (po seznamu)
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, gp.mdds@gov.si
- Vlada Republike Slovenije, gp.gs@gov.si
- Državni zbor Republike Slovenije, gp@dz-rs.si
- Državni svet Republike Slovenije, gp@ds-rs.si
- Urad predsednice Republike Slovenije, gp.uprs@predsednica-slo.si
- Varuh človekovih pravic, info@varuh-rs.si
- Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo, irssv@siol.net

Priloga:

- Utemeljitev strokovne službe Zagovornika št. 0702-152/2026/10

**UTEMELJITEV STROKOVNE SLUŽBE ZAGOVORNIKA K PRIPOROČILU
ŠT. 0702-152/2026/10**

- 1. Zagovornik načela enakosti priporoča centrom za socialno delo, ki sodelujejo v sodnih in drugih postopkih sprejema v varovani oddelek socialno varstvenega zavodov, naj svojce predhodno informirajo o vseh vidikih različnih možnosti namestitev tudi iz vidika finančnih posledic zanje.**
- 2. Zagovornik priporoča, da naj centri za socialno delo svojce vsakič obvestijo o možnostih pomoči pri financiranju namestitve ter hkrati o omejitvah in pravnih posledicah takšne pomoči s strani občine.**

Zagovornik načela enakosti priporoča Skupnosti centrov za socialno delo, da centre za socialno delo, ki sodelujejo v sodnih in drugih postopkih sprejema v varovani oddelek socialno varstvenega zavoda opozori naj svojce predhodno informirajo o vseh vidikih različnih možnosti namestitev tudi iz vidika finančnih posledic zanje. Prav tako bi bilo koristno, da bi CSD svojce obvestil o možnostih pomoči pri financiranju namestitve ter hkrati o omejitvah in pravnih posledicah takšne pomoči s strani občine.

V preteklem obdobju, zlasti po uveljavitvi novega Zakona o dolgotrajni oskrbi, se je na Zagovornika obrnilo več posameznikov, ki nas obveščajo o situacijah, ko so zaradi poslabšanja zdravstvenega stanja ali invalidnosti svojcev primorani za svoje ostarele sorodnike iskati primeren prostor v določeni obliki institucionalne oskrbe. V zaznanih primerih je šlo večkrat za primere, ko je bila po mnenju zdravniške stroke najbolj primerna nastanitev v varovanih oddelkih domov za starejše, vendar pa namestitev v te enote zaradi pomanjkanja prostora ni bila mogoča. V takšnih situacijah se tako osebe, ki oskrbo potrebujejo, kot njihovi svojci, znajdejo v velikih stiskah in težavah, in rešitve iščejo na različne načine, med možnostmi je tudi zadržanje oseb v varovanih oddelkih socialno varstvenih zavodov.

Na podlagi 75. člena Zakona o duševnem zdravju (ZDZdr) v povezavi z določbami 40. do 52. člena ZDZdr, o sprejemu in zadržanju oseb v varovanem oddelku socialno varstvenega zavoda odloča Okrajno sodišče na predlog pristojnega Centra za socialno delo (CSD).

Zaznali smo primere, ko so svojci na predlog pristojnega CSD sprejeli takšno namestitev, vendar ob tem niso bili seznanjeni z višino stroškov takšne namestitve. Ob prejemu računa so bili v stiski, saj visokih mesečnih stroškov ne zmorejo plačati, nekateri pa plačujejo oskrbo še za druge svojce.

V zvezi s tem sporočamo, da nas osebe seznanjajo s pomanjkanjem informacij pred sprejemom odločitve o namestitvi, zlasti o višini stroškov, ki jih bodo morali kriti za namestitev.

Prosimo, da informacijo prenesete na Centre za socialno delo (CSD), na predlog katerih se ti postopki začnejo oziroma ki v teh ali drugih postopkih namestitve v socialno varstvene zavode sodelujejo ter jih opozorite na potrebo svojcev po predhodnem informiranju o vseh vidikih različnih možnosti namestitev tudi iz vidika finančnih posledic zanje. Prav tako bi bilo koristno, da bi CSD svojce obvestila o možnostih pomoči pri financiranju namestitve ter hkrati o omejitvah in pravnih posledicah takšne pomoči s strani občine.

V postopkih, kjer se odloča o sprejemu in zadržanju oseb v varovanem oddelku socialno varstvenega zavoda odločajo okrajna sodišča, zato prosimo tudi pristojna sodišča, da zgornjo informacijo prenesete na sodnike, ki odločajo v predmetnih postopkih ter tudi oni zagotovijo ustrezno obveščenost svojcev o vseh pomembnih okoliščinah pred tako pomembno odločitvijo.